

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА
ТА АРХІТЕКТУРИ»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова приймальної комісії,

ректор ДВНЗ ПДАБА, професор

Микола САВИЦЬКИЙ

«03» березня 2022 р.

ПРОГРАМА

фахового вступного випробування
для вступу до ДВНЗ ПДАБА для здобуття ступеня магістра
за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини»
за освітньо-професійною програмою
«Міжнародна економіка і бізнес»

Дніпро – 2022

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: кафедрою міжнародної економіки та публічного управління і адміністрування Державного вищого навчального закладу «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Юлія ОРЛОВСЬКА, д.е.н., професор кафедри міжнародної економіки та публічного управління і адміністрування;

Ганна Нямешук, д.е.н., професор кафедри міжнародної економіки та публічного управління і адміністрування;

Вероніка ЧАЛА, к.е.н., доцент кафедри міжнародної економіки та публічного управління і адміністрування;

Світлана МАЩЕНКО, к.е.н., доцент кафедри міжнародної економіки та публічного управління і адміністрування.

Затверджено на засіданні кафедри міжнародної економіки
та публічного управління і адміністрування.

Протокол № 9 від «14» лютого 2022 р.

Зав. кафедри Юлія ОРЛОВСЬКА

Затверджено навчально-методичною радою
економічного факультету

Протокол № 4 від «16» лютого 2022 р.

Голова Юлія ОРЛОВСЬКА

1. МЕТА ТА ЗАДАЧІ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

1.1. *Метою фахового вступного випробування є з'ясування рівня знань та вмінь, необхідних абітурієнтам для опанування освітньо-професійної програми «Міжнародна економіка і бізнес» для здобуття ступеня магістра зі спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини».*

1.2. *Основними задачами фахового вступного випробування є оцінка теоретичної підготовки абітурієнта з професійно-орієнтованих дисциплін фундаментального циклу та фахової підготовки; виявлення рівня та глибини практичних вмінь та навичок.*

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми абітурієнти повинні:

знати:

- сутність класичних шкіл з теорії міжнародних економічних відносинах;
- основні суб'єкти та об'єкти міжнародних відносин;
- міжнародні економічні та фінансові організації, їх роль у міжнародних відносинах;
- сучасну типологію країн світу, структурні співвідношення між індустриальним, аграрним сектором та сферою послуг різних типів країн світу;
- регіональні інтеграційні економічні утворення країн світу;
- принципи і форми організації зовнішньої торгівлі;
- механізм формування валютного курсу ;
- форми та умови кредитування міжнародними та регіональними валюто-кредитними і фінансовими організаціями ;
- методи регулювання платіжного балансу держави;
- теорію та практику використання міжнародного маркетингу;
- сутність світових валютно-кредитних відносин;
- види зовнішньої торгівлі;
- методи економіко-математичного моделювання світогосподарських процесів (з використанням комп'ютерних технологій);
- актуальні проблеми світового господарства й міжнародних економічних відносин.
- структуру міжнародних економічних відносин;
- сучасні теорії міжнародних економічних відносин;

вміти:

- оцінювати геополітичне та геоекономічне положення України в сучасному світі, її місце за основними макроекономічними показниками, якістю життя, рейтингом конкурентоспроможності та індексом сталого розвитку;
- розумітися в інвестиційних процесах, які відбуваються на міжнародному ринку капіталів;
- аналізувати ринки цінних паперів;
- формувати портфель цінних паперів, переглядати та оцінювати його ефективність;
- складати обґрунтоване уявлення про потенціал учасників міжнародних відносин;
- аналізувати і оцінювати зовнішньоекономічний потенціал та експорт, інвестиційну привабливість окремих територій та держав;
- прогнозувати зміни валютних курсів;
- проводити валютні операції;
- за статистичними даними розраховувати зовнішньоекономічні показники;
- опірентуватися у формах міжнародного кредиту та здійснювати оцінку його вартості;

- використовувати систему нормативно-правових актів, що регулюють зовнішньоекономічну діяльність в Україні;
- визначати експортну орієнтацію галузей економіки країни;
- визначати динаміку та тенденції експорту-імпорту товарів та послуг і розраховувати їх прогноз;
- обирати торгових партнерів для збуту тієї чи іншої продукції з урахуванням спеціалізації господарства партнера, його потреб в певних видах товарів;
- аналізувати стан сучасних світових товарних ринків та ринків послуг;
- самостійно орієнтуватися та розбиратися в складних подіях міжнародного життя;
- розрізняти види зовнішньої торгівлі і правильно відбивати їх в обліку;
- використовувати отримані знання при аналізі міждержавних відносин;
- користуватись сучасними методами економіко-математичного моделювання світогосподарських процесів з використанням комп’ютерної техніки.

2. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

1. Економічний зміст міжнародної економічної системи, її необхідність та основні риси.
2. Структура, особливості і закономірності розвитку міжнародної економічної системи.
3. Предмет курсу міжнародна економіка, його мета, завдання, функції та методи дослідження.
4. Система міжнародних економічних відносин, що встановлюється між країнами в умовах глобалізації, її загальні риси та етапи розвитку.
5. Види міжнародної економічної діяльності (МЕД).
6. Світовий ринок товарів та послуг (СРТП), фактори його розвитку та особливості, зокрема світового ринку послуг в умовах глобалізації.
7. Інструменти МТП в умовах глобалізації. Роль ГАТТ/СОТ в розвитку і регулюванні МТ.
8. Основні форми науково-технологічного обміну: франчайзинг, інжиніринг, контракти „під ключ” або під управління.
9. Поняття міжнародного технічного сприяння, його ефективність для развиваючих та країн з перехідною економікою. Регулювання міжнародного науково-технологічного обміну.
10. Світовий валютний ринок, його загальна характеристика.
11. Світовий ринок боргових зобов’язань: сутність, структура кредитного ринку. Ринок єврокредитів. Проблема міжнародної заборгованості.
12. Прямі іноземні інвестиції (ПІ), їх сутність, склад, причини, умови виникнення і розвитку. Гарантії ПІ на національному, регіональному і міжнародному рівнях.
13. Сутність, склад, причини, умови виникнення і розвитку портфельних іноземних інвестицій. Порівняльний аналіз прямих і портфельних іноземних інвестицій.
14. Міжнародний кредит, його сутність та принципи. Джерела і функції міжнародного кредиту. Formи та види міжнародного кредиту: банківський та фірмовий.
15. Сучасні форми міжнародного кредитування: міжнародний лізинг, факторинг, форфейтинг, франшиза, мультинаціональні контракти, компенсаційні угоди. Проблема міжнародної заборгованості.

16. Міжнародна трудова міграція як економічна категорія, її необхідність, напрямки, види її наслідки, як для країни-донора, так і для приймаючої країни.

17. Світовий ринок праці, його зміст, необхідність та сегменти. Інститути та інструменти удосконалення і регулювання міжнародної трудової міграції на національному, регіональному і мегарівнях.

18. Сутність та необхідність світового валютного ринку. Суб'єкти, основні риси та функції світового валютного ринку. Структура світового валютного ринку: спот ринок, ринки форвардних, ф'ючерсних та опціонних контрактів. Валютні ризики і арбітраж.

19. Сутність та види валютного курсу, котирування валюти та його методи.

20. Інструменти валютного регулювання і валютного контролю: зниження, підвищення валютного курсу, валютна інтервенція, валютні обмеження, ступінь конвертованості валюти, диверсифікація офіційних валютних резервів.

21. Зміст, причини виникнення, фактори розвитку міжнародної економічної інтеграції.

22. Фактори глобалізації економічного розвитку на мегарівні (науково-технологічні, виробничо-технічні, економічні, соціальні, політичні, екологічні, інформаційний і тощо).

23. Недоліки та переваги глобалізації економічного розвитку. Роль ТНК в глобалізації сучасного світу. Роль міжнародних економічних організацій в розвитку глобалізаційних процесів.

24. Форми економічних відносин України з країнами світового співтовариства: міжнародна торгівля, іноземні інвестиції, міжнародний кредит, міграція трудових ресурсів, валютні, фінансові відносини.

25. Значення міжнародної економічної інтеграції в розвитку економіки України.

26. Сутність міжнародних фінансів, функції, чинники становлення. Суб'єкти міжнародних фінансів та їх характеристика.

27. Сутність фінансової глобалізації, її плюси та мінуси.

28. Політичні реформи після кризи.

29. Поняття зовнішнього боргу, індикатори його виміру.

30. Управління зовнішнім боргом для досягнення стійкого економічного розвитку.

31. Характеристика елементів світової валютно-фінансової системи.

32. Інтеграція в межах Європейського валютного Союзу.

33. Характеристика основних форм міжнародних розрахунків.

34. Методика складання платіжного балансу. Класифікація його статей.

35. Сутність та структура світового фінансового ринку.

36. Державне регулювання світового фінансового ринку.

37. Характеристика міжнародних фінансових центрів.

38. Поняття, функції та структура валютного ринку. Суб'єкти валютного ринку.

39. Сутність та сучасні тенденції розвитку світового фондового ринку.

40. Характеристика форм міжнародного кредиту.

41. Міжнародний лізинг.

42. Міжнародний форфейтинг.

43. Характеристика похідних фінансових інструментів.

44. Характеристика внутрішніх резервів ТНК.

45. Характеристика банківської справи в Україні.

46. Специфіка податкових систем країн світу.

47. Тенденції розвитку міжнародного страхового ринку

48. Характеристика ринку банківських металів в Україні.
49. Характеристика платіжного балансу України.
50. Зовнішні джерела фінансування української економіки.
51. Процес міжнародного маркетингу.
52. Міжнародні виміри маркетингу.
53. Вигоди міжнародного маркетингу.
54. Природа маркетингових досліджень.
55. Маркетингові інформаційні джерела.
56. Основні методи збору даних.
57. Прямі іноземні інвестиції (ПІІ) в якості стратегії виходу на ринок.
58. Експорт як стратегія виходу на ринок.
59. Ліцензування як стратегія виходу на ринок.
60. Менеджмент контракт в якості стратегії виходу на ринок.
61. Спільне підприємство в якості стратегії виходу на ринок.
62. Виробництво як стратегія виходу на ринок.
63. Збиральні операції як стратегія виходу на ринок.
64. Проекти «під ключ» як стратегія виходу на ринок.
65. Придбання як стратегія виходу на ринок.
66. Стратегічні альянси як стратегія виходу на ринок.
67. Теорія міжнародного життєвого циклу продукту (IPLC).
68. Брендінг рішень.
69. Прямі та непрямі канали продаж.
70. Види посередників: зарубіжний дистрибутор і зарубіжний роздрібний торговець.
71. Види посередників: контролювана державою торгова компанія.
72. Типи посередників: експортний брокер та експортний агент (торговий представник) виробника
73. Типи посередників: експортна управлююча компанія (ЕМС)
74. Типи посередників: кооперативний експортер / агент з купівлі.
75. Типи посередників: державний агент з купівлі та резидентний покупець.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ТА КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Фахове вступне випробування проводиться у письмовій тестовій формі. Кожного року перелік тестових питань оновлюється на 30%. Абітурієнт на початку випробування отримує пакет документів, до складу якого входять: екзаменаційний білет, аркуш відповідей та вкладка. Екзаменаційний білет містить 15-ть питань та по 5-ть фіксованих відповідей до кожного питання (тільки одна відповідь є правильною).

Протягом фіксованого часу вступнику належить виконати запропоновані тестові завдання. На виконання завдань надається 60 хвилин.

Усі відповіді повинні бути занесені до основного поля аркуша відповідей у вигляді будь-якої позначки в області чотирикутника, що відповідає номеру правильної, на вашу думку, відповіді.

Якщо вступник зробив помилку на основному полі аркуша відповідей, необхідно виправити їх, скориставшись полем для виправлення помилок, яке розташовано в правій частині аркуша відповідей. Для виправлення відповідей, які вступник вважає за неправильні,

необхідно поставити будь-яку позначку у чотирикутник поля для виправлення помилок відповідно до питання з неправильною, на думку абітурієнта, відповідю в основному полі. Надані відповіді в межах поля для виправлення помилок будуть зараховані замість відповідних, поданих на основному полі для відповідей.

Оцінювання знань вступників за результатами тестування здійснюється за шкалою від 100 до 200 балів (100 + сума отриманих балів з тестування). В залежності від складності питань кожне з них оцінюється наступним чином: питання з 1-го по 7-ме включно оцінюються в 4-ри бали; з 8-го по 13-те включно – у 8-м балів; 14 те та 15-те питання оцінюються в 12 балів кожне.

4. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Бугас В. В. Міжнародна економіка : навч. посіб. / В. В. Бугас, В. С. Кудлай, В. В. Бугас. – К. : КНУТД, 2014. – 96 с.
2. Григорова-Беренда Л. І. Теорія і практика зовнішньої торгівлі: навчальний посібник / Л. І. Григорова-Беренда, М. В. Шуба. – Харків: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2016. – 136 с. Режим доступу: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/12492>
3. Д'якова І. І. Міжнародні фінанси / І. І. Д'якова, Ф. О. Журава, М. І. Макаренко. К. : КНЕУ, 2013. – 548 с.
4. Лук'янов В. С. Сучасні фінансові ринки : монографія / В. С. Лук'янов. – К., 2013. – 479 с
5. Міжнародні фінанси: підручник [Електронний ресурс] / [О. М. Мозговий, Т. В. Мусієць, Л. В. Руденко-Сударєва та ін.]; за наук. ред. д.е.н., проф. О. М. Мозгового.- К.: КНЕУ, 2015. – 515 с. – Режим доступу: <https://ir.kneu.edu.ua/handle/2010/24580>
6. Міжнародна економіка : підручник для ВНЗ / за ред. Ю. Г. Козака, Д. Г. Лук'яненка, Ю. В. Макогона ; Міністерство освіти і науки України. – Київ: Центр учебової літератури, 2016. – 559 с.
7. Міжнародна економіка та міжнародні економічні відносини: Практикум: навч. посіб. / В. В. Козик, Л. А. Панкова, Ю. В. Огерчук, О. Ю. Григор'єв, А. О. Босак – З-те вид., переробл. і доповн. – К.: Знання, 2016. – 583 с.
8. Міжнародний маркетинг. Навчальний посібник з грифом МОНМС. [Бабічева О. І., Буряк Р. І., Боняр С. М. та інші] - Суми: ТД «Папірус», 2015. – 368 с.
9. Козак Ю. Г., Заєць М. А. Міжнародні економічні відносини. Навч. посібник. – Одеса: «ТОВ.ПЛУТОН », 2016. – 352 с.
10. Козак Ю. Г. Міжнародні фінанси / Ю. Г. Козак. – К. : Центр учебової літератури, 2013. – 388 с.
11. Козак Ю. Г. Міжнародна економіка: в питаннях та відповідях: підручник / Ю. Г. Козак. – Київ: Центр учебової літератури, 2017. – 228 с.
12. Князь С. В. Міжнародні фінанси / С. В. Князь. – Львів : Вид. Львівської політехніки, 2013. – 364 с.
13. Матвейчук Л. И. Международный маркетинг: учебное пособие [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://abc.vvsu.ru/Books/Meshd_ma/page0002.asp

14. Міжнародна економіка та міжнародні економічні відносини: навчальний посібник / А. О. Босак, О. Ю. Григор'єв, Ю. В. Малиновський, В. П. Далик. – Львів: Міські інформаційні системи, 2017. – 365 с.
15. Міжнародна економіка [текст] : навч. посіб. / За ред. Г. Е. Гронтковської / Г. Е. Гронтковська, О. І. Ряба, А. М. Венцурик, О. І. Красновська. – К. : «Центр учебової літератури», 2014. – 384 с.
16. Міжнародні економічні відносини :підручник / за ред. А. П. Голікова, О. А. Довгаль. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна,, 2015. – 464 с.
17. Міжнародна економіка : підручник для ВНЗ / за ред. Ю. Г. Козака, Д. Г. Лук'яненка, Ю.В. Макогона ; Міністерство освіти і науки України. – Київ: Центр учебової літератури, 2016. – 559 с.
18. Міжнародна економіка та міжнародні економічні відносини: Практикум: навч. посіб. / В. В.Козик, Л. А.Панкова, Ю. В. Огерчук, О. Ю. Григор'єв, А. О. Босак – З-те вид., переробл. і доповн. – К.: Знання, 2016. – 583 с.
19. Міжнародний маркетинг. Навчальний посібник з грифом МОНМС. [Бабічева О. І., Буряк Р. І., Боняр С. М. та інші] - Суми: ТД «Папірус», 2015. – 368 с.
20. Маркетинг. Навчальний посібник [Ларіна Я. С., Чеботар С. І., Арестенко Т. В., Арестенко В. В.]. - Суми: ТД «Папірус», 2014. – 263 с.
21. Міжнародний маркетинг як основа розвитку міжнародного бізнесу / М. В. Корж, І. В. Чуб // Стратегія розвитку України. - 2017. - № 1. - С. 21-24. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/sru_2017_1_7
22. Світова економіка : підручник / за ред. А. П. Голікова, О. А. Довгаль. – Харків;, 2015. – 268 с.
23. Стратегії економічного розвитку: національні та глобальні аспекти: Навчальний посібник / За ред. Орловської Ю. В. – Дніпропетровськ: Наука і освіта, 2005.
24. Циганкова Т. М. Міжнародний маркетинг: Навч.-метод.посіб.для самост.вивч.дисц. – К.: КНЕУ, 2005. – 236 с.
25. Шевчук В. Міжнародна економіка: Теорія і практика: – Навч. посібник. – Львів: Каменяр. 2003. - 663 с.
26. A New Role of Marketing and Communication Technologies in Business and Society: local and global aspects Edited by Y.S. Larina and O.O. Romanenko / Printed by: Publishing House Science and Innovation Center, Ltd. St. Louis, Missouri, USA. – 2015. – 553 p.
27. The Global Competitiveness Report // World Economic Forum – Доступно з: <http://www.weforum.org>.
28. Міжнародний маркетинг : підручник / за заг. ред. А. А. Мазаракі, Т. М. Мельник. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. – 448 с.